

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKSN.0500.8.2026

\$Id_dokumentu

Warszawa, 28-09-2026

Dotyczy: odpowiedź na zapytanie Posła Piotra Górnikiewicza (znak: 3841)

Temat: informacja nt. aktualnego etapu prac nad rządowym projektem ustawy o pomocy beneficjentom - osobom fizycznym poszkodowanym w związku z realizacją Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze" (UD346)

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Kancelaria Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Przedstawiam odpowiedzi na Zapytanie nr 3841 pt. „Zapytanie w sprawie aktualnego etapu prac nad rządowym projektem ustawy o pomocy beneficjentom – osobom fizycznym poszkodowanym w związku z realizacją Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze" (UD346)”:

1. **Jaki jest wynik rozpatrzenia projektu UD346 przez Radę Ministrów 11 sierpnia 2026 r. i na jakim etapie procesu legislacyjnego znajduje się obecnie projekt?**

Rządowy projekt ustawy o pomocy beneficjentom - osobom fizycznym poszkodowanym w związku z realizacją Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze" (UD346) został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 11 sierpnia 2026 r., a następnie w dniu 13 sierpnia 2026 r. przekazany do Sejmu RP.

2. **Kiedy projekt zostanie skierowany do Sejmu oraz jaki jest przewidywany termin uchwalenia i wejścia w życie proponowanych przepisów?**

Projekt został w dniu 13 sierpnia 2026 r. przekazany do Sejmu RP. Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dz. U. Rzeczypospolitej Polskiej.

3. **Od kiedy osoby poszkodowane będą mogły składać wnioski o zastosowanie przewidzianych w ustawie instrumentów pomocy?**

Osoby poszkodowane będą mogły składać wnioski o zastosowanie przewidzianych w ustawie instrumentów pomocy od dnia wejścia ustawy w życie.

4. **Jakie dokładnie formy pomocy będą dostępne dla poszkodowanych beneficjentów? Czy obejmą one w szczególności:**

- 1) zawieszenie dochodzenia należności i prowadzonych postępowań windykacyjnych,
- 2) odroczenie terminu spłaty lub rozłożenie należności na raty,
- 3) umorzenie należności w całości albo w części,

Telefon: (+48) 22 369 29 00

info@klimat.gov.pl

www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

- 4) odstąpienie od naliczania odsetek,
- 5) możliwość dokończenia inwestycji przez innego wykonawcę?

Projekt przewiduje cztery podstawowe formy pomocy:

- Po pierwsze – zawieszenie spłaty należności po wszczęciu postępowania karnego dotyczącego przestępstwa związanego z realizacją umowy o dofinansowanie.
- Po drugie – tymczasowe wstrzymanie dochodzenia należności już wtedy, gdy wojewódzki fundusz uzyska informację o zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- Po trzecie – wyłączenie odpowiedzialności za spłatę należności po prawomocnym rozstrzygnięciu potwierdzającym, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy było skutkiem przestępstwa wykonawcy albo osoby trzeciej.
- Po czwarte – ulgi w spłacie należności obejmujące całkowite albo częściowe umorzenie, odroczenie terminu spłaty lub rozłożenie należności na raty, zwłaszcza w przypadku trudnej sytuacji życiowej beneficjenta.

5. **Jakie przesłanki oraz dokumenty będą wymagane do uznania, że nieprawidłowości powstały bez winy beneficjenta? Czy warunkiem uzyskania pomocy będzie wcześniejsze zgłoszenie sprawy Policji lub prokuraturze albo wszczęcie postępowania przeciwko wykonawcy?**

Przed wszystkim warunkiem uzyskania pomocy będzie wcześniejsze zgłoszenie sprawy Policji lub prokuraturze albo wszczęcie postępowania przeciwko wykonawcy.

Po uzyskaniu dokumentu potwierdzającego wszczęcie postępowania karnego, możliwe będzie złożenie już pierwszego wniosku o zawieszenie spłaty należności.

Co do zasady, ostateczne rozstrzygnięcie, że nieprawidłowości powstały bez winy beneficjenta należeć będzie do sądów karnych. Zgodnie z art. 5 projektu:

Art. 5.1. Prawomocne skazanie wykonawcy lub osoby trzeciej działającej w imieniu lub na rzecz wykonawcy lub beneficjenta lub orzeczenie wobec wykonawcy środków określonych w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary za przestępstwo, o którym mowa w art. 4 ust. 2, którego skutkiem było niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o dofinansowanie, wyłącza z mocy prawa odpowiedzialność beneficjenta oraz spadkobiercy względem właściwego funduszu za spłatę należności.

2. Na równi ze skazaniem, o którym mowa w ust. 1, traktuje się prawomocne orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania karnego albo jego prawomocne umorzenie z przyczyny, o której mowa w art. 31 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

6. **Czy projektowane rozwiązania obejmą również osoby, wobec których przed wejściem ustawy w życie:**
 - 1) wydano wezwanie do zwrotu dotacji,
 - 2) zawarto ugodę lub ustalono harmonogram spłaty,
 - 3) wszczęto postępowanie sądowe albo egzekucyjne,
 - 4) wyegzekwowano już część należności?

Projektowane rozwiązania obejmą wszystkie osoby, wobec których istnieje należność (tj. nierozliczona zaliczka lub refundacja) wobec wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

- 7. Czy do czasu wejścia w życie ustawy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje wprowadzenie rozwiązania przejściowego, polegającego na wstrzymaniu dochodzenia należności od osób, których sprawy wskazują na możliwość działania nierzetelnego wykonawcy lub pełnomocnika?**

W projektowanej ustawie przewidziano art. 4 ust. 9 w brzmieniu:

9. W przypadku powzięcia przez właściwy fundusz informacji o zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa związanego z realizacją umowy o dofinansowanie na szkodę beneficjenta albo spadkobiercy przez wykonawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu lub na rzecz wykonawcy lub tego beneficjenta właściwy fundusz może tymczasowo wstrzymać dochodzenie należności od tego beneficjenta albo spadkobiercy do dnia złożenia wniosku o zawieszenie spłaty należności spełniającego warunki, o których mowa w ust. 4–6, albo do dnia powzięcia informacji o odmowie wszczęcia postępowania karnego.

- 8. Ile przypadków beneficjentów poszkodowanych przez nierzetelnych wykonawców lub pełnomocników zostało dotychczas zidentyfikowanych w skali kraju oraz w województwie małopolskim? Jakiej łącznej kwoty dotyczą prowadzone wobec nich postępowania o zwrot dotacji?**

Na podstawie danych przedstawionych przez wfośigw oraz przeprowadzonych szacunków liczba umów w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” z zaliczkami nierozliczonymi wynosi ponad 8 tys., a łączna kwota tych nierozliczonych zaliczek to około 285 mln zł. W województwie małopolskim zidentyfikowano 122 takie przypadki. Prawdopodobne jest ujawnianie kolejnych przypadków po wejściu w życie projektowanych przepisów.

- 9. W jaki sposób beneficjenci zostaną poinformowani o możliwości skorzystania z pomocy? Czy Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze będą zobowiązane do bezpośredniego kontaktu z osobami, których sprawy mogą spełniać ustawowe przesłanki?**

Sam fakt prac nad projektowaną ustawą jest sprawą głośną medialnie. Oprócz tego zarówno wfośigw oraz NFOŚiGW na bieżąco monitorują realizację umów o dofinansowanie w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” – w przypadku odnotowania nieprawidłowości składają zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa we własnym zakresie. Jednocześnie pozostają oni w stałym kontakcie z beneficjentami, skupiając się przede wszystkim na możliwości realizacji zawartych umów.

- 10. Czy osoby poszkodowane mogą już obecnie zgłaszać swoje sprawy do właściwych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej? Jeżeli tak, proszę o wskazanie właściwego trybu postępowania oraz danych kontaktowych jednostek udzielających wsparcia.**

Wszelkie trudności w realizacji umowy o dofinansowanie powinny być zgłoszone do właściwego funduszu. Jednakże dopiero po wejściu projektowanej ustawy w życie wfośigw uzyskają podstawę prawną do podjęcia odpowiednich działań w niej przewidzianych.

11. Proszę również o wskazanie orientacyjnego harmonogramu dalszych prac legislacyjnych i wdrożeniowych oraz planowanej daty, od której pomoc będzie faktycznie dostępna dla poszkodowanych beneficjentów.

Projekt będzie przedmiotem drugiego czytania w Sejmie 7 października 2026 r., a następnie trafi do Senatu RP. Kolejnym etapem jest podpis Prezydenta RP. Dokładamy wszelkich starań, aby projektowana ustawa weszła jak najszybciej w życie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.